

Η ευρωπαϊκή Σαχάρα, τα ...κινητικά παγόβουνα και η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

Ιστορία πρώτη: Λίγες δεκαετίες πριν, στο άκουσμα της λέξης «έρημος», στο μυαλό των περισσότερων ερχόταν πιθανότατα μόνο η ...Σαχάρα. Σήμερα, περιοχές της Ελλάδας, μαζί με συγκεκριμένα γεωγραφικά σημεία της Ιταλίας και της Ιβηρικής Χερσονήσου, έρχονται τεταται με τον κίνδυνο της «ερημοποίησης» (UNEP, 1992). Δεν είναι άξιον απορίας: χώρες της ευρύτερης γεωγραφικής γειτονιάς μας, όπως για παράδειγμα η Τουρκία και η Τυνησία, χάνουν ήδη κάθε χρόνο, λόγω διάβρωσης, περί τα 542.370 και 180.000 στρέμματα γης αντίστοιχα.

Ιστορία δεύτερη: Λίγα χρόνια πριν, η αποκόλληση παγόβουνων από την Ανταρκτική φαινόταν σαν μακρινή απειλή και μόνο στις ταινίες επιστημονικής φαντασίας οι πάγοι μετακινούνταν και...έλιωναν μέσα στις μητροπόλεις του πλανήτη, πνίγοντας κάτω από τόνους νερού γνωστά μνημεία και πολυφωτογραφημένα κτίρια. Σήμερα, τα καμπανάκια του κινδύνου ακούγονται από τους πόλους της γης, όπου η άνοδος της θερμοκρασίας οδηγεί σε αποκόλληση παγόβουνων και σπάσιμο κρηπιδωμάτων.

Φυσικά, αυτή είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου... Τα πυρηνικά ατυχήματα (ίσως πολύ περισσότερα από αυτά για τα οποία μαθαίνουμε ότι συνέβησαν), η ατμοσφαιρική ρύπανση, η μόλυνση των υδάτων, οι ακτινοβολίες κάθε είδους, τα επικίνδυνα τοξικά απόβλητα, τα ακατάλληλα φυτοφάρμακα και λιπάσματα, η χρήση όπλων με απεμπλουτισμένο ουράνιο, μας «κερνάνε» αφειδώς δυσπλασίες, καρκίνους, ακόμη και μεταλλάξεις. Με τέτοια γενναιοδωρία, μάλιστα, που αφήνουν παρακαταθήκη και για τις επόμενες γενιές,

Την ίδια ώρα, η κατασπατάληση υδάτινων πόρων, οι πυρκαγιές ή η ανεξέλεγκτη υλοτομία και κτηνοτροφία, οι αυθαίρετες γεωτρήσεις και η αδιαφορία, απογυμνώνουν τον πλανήτη μέρα με την ημέρα και ανοίγουν δυσεπούλωτες πληγές (η ιστορία είναι πασίγνωστη: αλλού το νερό στερεύει, φέρνοντας δίψα και πείνα και αλλού περισσεύει, προκαλώντας φονικές πλημμύρες).

Πάντως, επειδή η απαισιοδοξία δεν βοήθησε ποτέ στην επίλυση προβλημάτων, ας σκεφτούμε θετικά. Ορισμένοι «άσοι» βρίσκονται ακόμη στο μανίκι μας. Εναλλακτικές πηγές ενέργειας και καθαρότερα καύσιμα, βιολογική γεωργία, οικουμενικός προγραμματισμός για ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ, περιβαλλοντικά έργα, κινητοποίηση των πολιτών: η λίστα με τα όσα μπορούμε να κάνουμε, μπορεί να γίνει εξίσου εκτενής με αυτή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το περιβάλλον. Και στην Ελλάδα, επ' ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος (5 Ιουνίου), ας δώσουμε μια επιπλέον ώθηση σε περιβαλλοντικά έργα που έχουν «κολλήσει». Λόγια χλιοειπωμένα; Ίσως. Μέχρι όμως να μπει το νερό στο αυλάκι...■